

Marek Derwich

"Podstawowa bibliografia do dziejów
Towarzystwa Jezusowego w Polsce",
t. 1–2, ed. Ludwik Grzebień, Kraków
2009 : [recenzja]

Hereditas Monasteriorum 2, 411

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

by się zająć. Na kartach jego prac można znaleźć wiele inspiracji do twórczego włączenia się w badania nad monastycyzmem. Arcydziełem tych poszukiwań pozostaje książka *L'amour des lettres et le désir de Dieu. Initiation aux auteurs monastiques du Moyen Âge* (wyd. polskie: *Miłość nauki i pragnienie Boga*, przeł. M. BORKOWSKA (Źródła monastyczne, 14, Opracowania, 1), Tyniec: Wydawnictwo Benedyktynów, 1997). Sięganie do jego pism jest o tyle ułatwione, że były tłumaczone na różne języki i publikowane wielokrotnie w rozmaitych zbiorach. Można je znaleźć w wielu księgozbiorach podręcznych w każdej dobrej bibliotece.

Zasługą Centro Storico Benedittino Italiano jest sygnalizowana tutaj publikacja, stanowiąca niezastąpione narzędzie do zapoznania się z wszechstronną aktywnością naukowo-badawczą i ważniejszymi wynikami prac J. Leclercq'a. Składa się ona z dwóch części. W pierwszej Gregorio Penco, również znakomity historyk monastycyzmu, omawia różne aspekty twórczości J. Leclercq'a. Nacisk kładzie jednak na jej wymiar teologiczny, mniejszą uwagę zwracając na ściśle historyczne osiągnięcia J. Leclercq'a. Ten aspekt jego przygody badawczej zasługiwałby na osobną monografię. Drugą część publikacji stanowi bibliografia twórczości J. Leclercq'a (s. 111–246, 1223 pozycje), którą zebrał i opracował Henri Rochais, jego długoletni współpracownik.

ks. Janusz KRÓLIKOWSKI
Wydział Teologiczny
Sekcja w Tarnowie
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Podstawowa bibliografia do dziejów Towarzystwa Jezusowego w Polsce, t. 1–2
[*Basic Bibliography for the History of the Society of Jesus in Poland*, vol. 1-2],
ed. Ludwik GRZEBIEN S.J. (Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich, 17/1–2),
Kraków: Wydawnictwo WAM-Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna
„Ignatianum”, 2009, pp. 542, 482

The bibliography consists of a selection of the most important publications concerning Jesuits working once in the area of the former Polish – Lithuanian Commonwealth (therefore, also present Belarus, Lithuania, Latvia, Ukraine and a part of Russia) as well as in the area of Poland (then also Silesia, Lubusz Land and the whole Pomerania region). It includes 8551 bibliographic numbers: works published from the 19th century to the end of 2008 (sometimes also older works).

The bibliography is divided into four parts: 1. General subjects (law and tradition; auxiliary literature and historiography; historical monographs (distinguishing, i.a. the dissolution of the monastery, pp. 52-54 and the Belarusian period, pp. 54-58); spirituality; apostolic and pastoral work; brotherhoods and congregations; Jesuits and other orders; pedagogy – education; school subjects; culture and science; architecture and art; economic and social work; work with Polish emigrants; foreign missions; polemic works); 2. Geography – monastic posts (first, catalogues and collective works, then particular houses in alphabetical order); 3. A collection of biographical entries; 4. Biographies (including foreign Jesuits connected with Poland). The bibliography is complemented by the index of people and authors.

Marek DERWICH
Institute of History
University of Wrocław